06/08/2020

Στην Πρώτη των Πριγκηποννήσων ο Οικουμενικός Πατριάρχης

Πατριαρχεία / Οικουμενικό Πατριαρχείο

Πατριαρχική Χοροστασία, σήμερα (6-8-2020), στην πανηγυρίζουσα Ιερά Πατριαρχική και Σταυροπηγιακή Μονή Μεταμορφώσεως του Σωτήρος, στην Πρώτη των Πριγκηποννήσων.

Η Πρώτη είναι το πιο κοντινό προς την Κωνσταντινούπολη νησί του συμπλέγματος των Πριγκηπονήσων (περίπου μία ώρα με το πλοίο). Κατά τους βυζαντινούς χρόνους, χρησίμευε ως τόπος εξορίας, με πιο διάσημο εξορισθέντα τον Αυτοκράτορα Ρωμανό Δ’ Διογένη.

Η Πρώτη έχει το λιγότερο πράσινο από όλα τα Πριγκηπονήσια και η θάλασσά της

έχει κοκκινωπό χρώμα, από τα ορυχεία χαλκού και σιδήρου που βρίσκονταν εκεί.

Είναι το μικρότερο από τέσσερα κατοικημένα Πριγκηπονήσια, με έκταση 1400 τ.μ. περίπου.

Η παλαιότερη αναφορά στο νησί είναι από τον Εφέσιο Αρτεμίδωρο, στα τέλη του 2ου αιώνα π.Χ., ο οποίος γράφει για "...νήσον Πρώτα λεγομένην". Πρόκειται για το δωρικό τύπο της σημερινής ονομασίας "Πρώτη". Η ονομασία προήλθε από το γεγονός ότι είναι το πρώτο από τα Πριγκηπόνησα που αντικρύζει ο ταξιδευτής.

Ο Στέφανος Βυζάντιος αναφέρει ότι εκαλείτο και "Ακονίτις" ή "Ακόναι", επειδή έχει έδαφος βραχώδες και αργιλώδες, από το οποίο προμηθεύονταν λίθους κατάλληλους για ακόνισμα μετάλλων.

Στην πρώιμη βυζαντινή περίοδο αναπτύχθηκε μικρός οικισμός στην ανατολική πλευρά του νησιού, όπου υπάρχει ασφαλές μικρό λιμάνι. Αυτό συμπεραίνεται από πλήθος τάφων και άλλων αρχαιοτήτων που έχουν βρεθεί. Στον οικισμό ζούσαν κυρίως αλιείς και θαλασσινοί γενικότερα. Όμως, στις απόκρημνες και απρόσιτες ανατολικές και βορειοδυτικές περιοχές της Πρώτης υπήρχαν πλήθος από ερημίτες και αναχωρητές καλογήρους.

Αργότερα στο νησί δημιουργηθηκαν τρία μοναστήρια: η "Κάτω Μονή" κοντά στον ψαράδικο οικισμό, η "Μονή Μεταμορφώσεως" στο οροπέδιο του νησιού και η μικρή "Μονή Βαρδανίου" κοντά στο λιμάνι.